

Stárnutí je výzva!

Domnívám se, že název *Generace padesát plus* předurčuje této rubrice nejenom její tematické zaměření, ale i výběr čtenářů. Je možné, že někteří mladší čtenáři ji přeskakují, a pouze ti, kteří již život plnými doušky vychutnávají, (protože ten prý začíná teprve v padesáti!), v ní hledají rady a poučení, jak se s projevy, problémy a možná i neduhy zralého života vyrovnávat.

Vzpomínám si, že právě před 45 roky jsem byl postaven před skutečnost tohoto rozdělení na dvě věkové skupiny. Tenkrát (bylo mi právě 38 let) jsem jako mladý redaktor Znamení doby dal do jednoho z prvních čísel právě se zrodícího časopisu článek o problémech stárnutí a k němu jsem jako doplněk připojil citát, že „stárnutí je sugesce, a kdo si ji nepřipustí, zůstane mlád“. Dlouho jsem pak uchovával dopis, ve kterém mi jeden starší čtenář vytknul, že nevím, o čem píšu, a prý až budu starý jako on, že jistě změním názor na „sugesci stáří“. A tak nyní, když jsem si číslo 38 přehodil na 83, se k této tematice vrátím.

Budu rád, když všichni čtenáři, a to i ti mladší, kteří si myslí, že od generace padesát plus mohou něco přijmout, se nechají poučit, jak je to s onou sugescí stáří, a jestli i po padesátce lze zůstat mlád. K tomuto zamyšlení si vezmeme na pomoc Bibli, protože ta nás k takové úvaze dokonce vyzývá.

V knize žalmů je zaznamenaná modlitba, ve které Mojžíš prosí Boha: „Nauč nás počítat naše dny, ať získáme moudrost srdce“ (90,12). Bylo by chybné, kdybychom v Mojžíšově snaze počítání dnů viděli jen věkem zralého a pod tíhou stáří klesajícího muže, jak odpočítává přibývajících roky a připravuje se na odchod. Cožpak z tohoto světa neodcházejí i mladí? A není to tak, že devadesátiletí obyčejně s pokorou vyjadřují vděčnost za dožití roky, zatímco padesátníci se přicházejícího stáří děsí?

Mojžíšovi ani tak nejde o odpočítávání let, jako o získání moudrosti vedoucí k dosažení skutečně „věčného mládí“, o které nás připravilo vzdálení se od Boha. Pod zorným úhlem této skutečnosti bych dnes upravil onen výše zmíněný citát o „sugesci stárnutí“. Pro každého obyvatele této Bohu odcizené planety není stárnutí sugesce, ale je to realita, protože „hříchem se porušilo všechno stvořené... celá příroda úpí a sténá“ (Ř 8,20,21). Viditelným projevem porušení je stárnutí a smrt.

Ovšem do porušeného a sténajícího světa vstoupil Bůh ve svém Synu Ježíši Kristu, a oznámil nám radostnou zprávu o věčném mládí a věčném životě. Připomeňme si jeho důvěryhodné prohlášení: „Ujišťuji vás, že každý, kdo přijímá moje slovo jako slovo Boha, má věčný život a unikl smrti při soudu... Jako Otec je dárce života, tak i Syna pověřil, aby dával život“ (J 5,24,26). A právě v této Boží zprávě je jádro oné moudrosti, o kterou Mojžíš prosil.

Co se tedy od *Generace padesát plus* očekává? Jak můžeme prokázat, že jsme získali moudrost srdce? Zamysleme se nad několika postřehy, které mohou být příslušníkům „dozrávající generace“ užitečné.

Především by druhým lidem měla být prospěšná naše **věřohodnost**, založená na osobních zkušenostech, které každý během života nasbíral. Když jsem si nyní po letech přečetl článek o problémech stárnutí, který jsem jako osmatřicetiletý do časopisu zařadil, (pozor, nebyl jsem jeho autor!), tak ho vnímám zcela jinak než tehdy. A nejde jenom o problémy stárnutí. Vždyť skutečný vztah s Bohem není pouze formální nebo virtuální

záležitost. Je to živá realita, která se promítá do života, a my máme příležitost v každodenních zkušenostech si ověřovat, že Hospodinovo milosrdenství a slitování se každého dne obnovuje (Pl 3,22-23). Tyto zkušenosti nás přímo zavazují, abychom je k prospěchu Božího království předávali i druhým.

Další devizou stáří jsou **přátelství**, která jsme během života navázali. Kdosi moudrý řekl, že to nejcennější, co může člověk člověku dát, je upřímné přátelství. Je to dar, který obohacuje dárce i obdarovaného. Udržujme všechna stávající přátelství a využívejme příležitosti k navázání nových. Jako Ježíšovi následovníci nepovažujme přátelství za pouhý společenský vztah. Příkladem je pro nás žena, která v Ježíšově podobenství našla ztracenou minci, svolala přátele a sousedy a řekla jim: „Radujte se se mnou, našla jsem svůj ztracený peníz“ (L 15,9). Snažme se, aby naši přátelé s námi prožívali radost z nalezeného „věčného života“.

Moudrý senior by měl mít na svém štítu také **odpuštění a smíření**. Je smutné, že mezi vlastnosti starých lidí se často řadí rozmrzelost a zahořklost, které pramení z neurovaných mezilidských vztahů. Vůbec není povzbudivé setkání s člověkem, který prožívá podzim života v trápení, protože ho s někým dělí hradba nedorozumění a sváru. Přitom nám Bůh dává srozumitelný a jednoduchý recept, jak takovou nepříjemnou situaci vyřešit: „Odpouštějte si navzájem, co máte proti sobě; vždyť i vám Bůh odpustil“ (Ko 3,14). Proč žít s břemenem hořkosti? I když si myslíme, že je vina na druhé straně, podejme ruku ke smíření a budeme se cítit mladší, než ve skutečnosti jsme!

Skutečná **moudrost směřuje pohled k věčnému životu**. Sociologové nás povzbuzují zjištěním, že lidský život se v posledních desetiletích prodlužuje. Skutečnost je však taková, že mládež tuto zprávu nějak vážně nevnímá a lidé středního věku ji berou jen jako okrajovou informaci, zatímco seniorům s přibývajícimi roky každodenní realita nemilosrdně připomíná, že „nikdo nemá moc nad svým duchem, nikdo jej nezadrží“ (Kaz 8,8). S přibývajícimi roky se více a více upínejme k tomu, který nám zajistil věčný život (1J 5,10-12). Boží ujištění zaznamenané Janem (J 3,36) není sugesce nebo planý slib, ale realita potvrzená Ježíšovým zmrtvýchvstáním: „Kdo věří Synu, má věčný život.“

Jak jsem na začátku uvedl, *generace padesát plus* má plné právo vychutnávat život plnými doušky. Nikdo nám nebrání, abychom se s projevy, problémy a možná i neduhy zralého života vyrovnávali s vědomím, že při nás stojí ten, který svým následovníkům slíbil: „Až do nejdelšího stáří, kdy vám zešediví vlasy, budu stát při vás a obdařím vás láskou. Stvořil jsem vás a také se o vás postarám. Budu vám oporou a vysvobodím vás“ (Iz 46,4). Stárnutí je výzva, protože právě na příslušnících *generace 50 plus* chce Bůh dokázat, že s jeho pomocí až do stáří „budou rodit ovoce, zůstanou statní a svěží a každý se na nich přesvědčí, jak upřímný je Bůh... a není v něm žádná špatnost“ (Ž 92,15-16).

Nikdo nám v cestě nebrání – až na to, že si někdy stojíme v cestě sami!

Jiří Drejnar

